

OBSAH

1	Úvod	14
2	Změny v organismu ženy v průběhu těhotenství	15
2.1	Těhotenské změny na rodidlech (genitální)	15
2.1.1	Děloha	15
2.1.2	Děložní přívěsky (adnexa)	16
2.1.3	Pochva a vulva	16
2.2	Těhotenské změny extragenitální	16
2.2.1	Mléčná žláza	16
2.2.2	Uropoetický systém	16
2.2.3	Kardiovaskulární systém	17
2.2.4	Krev	17
2.2.5	Respirační systém	18
2.2.6	Gastrointestinální trakt	18
2.2.7	Kůže	18
2.2.8	Vlasové změny a změny nehtů	18
2.2.9	Cévní změny	19
2.2.10	Funkční a morfologické změny mateřských žláz s vnitřní sekrecí	19
2.2.11	Metabolické změny v těhotenství	20
3	Změny laboratorních hodnot v průběhu těhotenství	22
3.1	Krevní obraz	22
3.2	Hemokoagulační parametry	22
3.3	Biochemické parametry	23
4	Diagnóza těhotenství	24
4.1	Subjektivní pocity a obtíže a klinická pozorování	24
4.2	Biochemický průkaz těhotenství	24
4.3	Ultrazvuk	25
5	Stručný přehled vývoje plodu	26
5.1	Chronologický vývoj plodu	26
5.2	Plodové vejce na konci těhotenství	27
5.3	Placenta	27

5.3.1	Ochranná funkce placenty	28
5.3.2	Nutritivní funkce placenty	29
5.3.3	Sekreční funkce placenty	29
6	Pravidla prenatální péče o fyziologické těhotenství v ČR.	31
7	Životospráva těhotné ženy	33
8	Zobrazovací vyšetřovací metody v porodnictví	35
8.1	Ultrazvuk	35
8.2	Magnetická rezonance	35
8.3	Rentgen	36
8.4	Radioizotopové metody	38
9	Nemoci v přímé souvislosti s těhotenstvím.	39
9.1	Rané gestózy.	39
9.1.1	Ptyalismus	39
9.1.2	Vomitus matutinus	39
9.1.3	Emesis gravidarum	39
9.1.4	Hyperemesis gravidarum	40
9.2	Preeklampsie	41
9.3	HELLP syndrom	52
9.4	Cholestatická hepatóza těhotných.	56
9.5	Akutní těhotenská steatóza jater (morbus Sheehan II)	57
10	Nemoci bez přímé souvislosti s těhotenstvím	60
10.1	Hematologické poruchy a nemoci	60
10.1.1	Anemie	60
10.1.2	Trombocytopenie	62
10.1.3	Trombotické mikroangiopatie	65
10.1.4	Hemoglobinopatie	67
10.1.5	Hereditární deficity koagulačních faktorů.	68
10.1.6	Diseminovaná intravaskulární koagulopatie	71
10.1.7	Tromboembolická nemoc	74
10.2	Kardiovaskulární onemocnění	79
10.2.1	Diagnóza kardiovaskulárního onemocnění v graviditě	80
10.2.2	Klinická klasifikace srdečních onemocnění	80
10.2.3	Vrozené srdeční vady	81
10.2.4	Komplexní a cyanotické vrozené srdeční vady	81
10.2.5	Primární plicní hypertenze	82
10.2.6	Získané srdeční vady	83
10.2.7	Náhrady srdečních chlopní	85
10.2.8	Poruchy srdečního rytmu.	86

10.2.9	Arteriální hypertenze	86
10.2.10	Kardiomyopatie	89
10.2.11	Ischemická choroba srdeční	91
10.2.12	Infekční endokarditida	91
10.3	Onemocnění gastrointestinálního traktu	92
10.3.1	Gastroezofageální reflux	92
10.3.2	Obstipace.	94
10.3.3	Apendicitida	95
10.3.4	Vředová choroba žaludku.	96
10.3.5	Ileus v těhotenství.	97
10.3.6	Zánětlivé onemocnění střev v těhotenství	98
10.3.7	Hemoroidy	99
10.3.8	Hernie	100
10.4	Onemocnění jater	101
10.4.1	Toxické poškození jater	101
10.4.2	Akutní jaterní selhání	101
10.4.3	Chronické poškození jater.	102
10.4.4	Wilsonova nemoc	105
10.4.5	Gilbertova nemoc	105
10.4.6	Criglerův-Najjarův syndrom	105
10.4.7	Dubinův-Johnsonův syndrom a Rotorův syndrom.	106
10.4.8	Nádory jater	106
10.4.9	Těhotenství po transplantaci jater	106
10.5	Nemoci žlučníku.	107
10.5.1	Cholelitiáza.	107
10.5.2	Akutní cholecystitida	107
10.5.3	Choledocholitiáza	108
10.6	Nemoci pankreatu.	109
10.6.1	Akutní pankreatitida	109
10.6.2	Chronická pankreatitida.	110
10.6.3	Nádory pankreatu	111
10.7	Onemocnění plic	111
10.7.1	Asthma bronchiale	111
10.7.2	Cystická fibróza	112
10.7.3	Sarkoidóza	112
10.7.4	Tuberkulóza	113
10.7.5	Pneumonie.	114
10.8	Endokrinologická onemocnění.	114
10.8.1	Diabetes v těhotenství	114

10.8.2	Nemoci hypofýzy	120
10.8.3	Nemoci štítné žlázy	123
10.8.4	Nemoci nadledvin	128
10.9	Neurologická onemocnění	131
10.9.1	Epilepsie	131
10.9.2	Roztroušená skleróza	133
10.9.3	Myasthenia gravis	134
10.10	Onemocnění ledvin a močových cest	136
10.10.1	Asymptomatická bakteriurie	136
10.10.2	Cystopyelitida a pyelonefritida	136
10.10.3	Nefrolitiáza	137
10.10.4	Hydronefróza	137
10.10.5	Epidemiologie chronických onemocnění ledvin v těhotenství	137
10.10.6	Akutní a chronická glomerulonefritida	139
10.10.7	Diabetická nefropatie	140
10.10.8	Polycystická onemocnění ledvin	141
10.10.9	Těhotenství po transplantaci ledviny	143
10.11	Nemoci kožní	143
10.11.1	Atopická těhotenská vyrážka	143
10.11.2	Polymorfní těhotenská vyrážka	144
10.11.3	Těhotenský pemfigoid	145
10.12	Autoimunní nemoci	146
10.12.1	Lupus erythematodes	146
10.12.2	Antifosfolipidový syndrom	148
10.13	Infekční nemoci	148
10.13.1	Změny mateřské imunity v průběhu těhotenství	148
10.13.2	Virové infekce	149
10.13.3	Bakteriální infekce	156
10.13.4	Parazitární infekce	159
10.13.5	Cervikální a vaginální infekce	160
11	Úrazy	163
12	Návykové látky v těhotenství	166
12.1	Opioidy	167
12.2	Stimulační drogy	168
12.3	Kanabinoidy	169
12.4	Halucinogeny	170
12.5	Benzodiazepiny	171
12.6	Barbituráty	171
12.7	Skupina těkavých látek	172

12.8	Alkohol	172
12.9	Nikotin	173
12.10	Substituce a léčba závislostí v těhotenství	174
12.10.1	Metadon	175
12.10.2	Buprenorfin (Subutex, Suboxone)	176
12.10.3	Nefarmakologické složky substituční terapie	177
12.10.4	Ostatní formy léčby a pomoci drogově závislým v ČR	177
13	Farmakoterapie v průběhu těhotenství a šestinedělí	178
13.1	Specifika farmakoterapie v těhotenství	178
13.2	Posuzování léčebných prostředků z hlediska jejich bezpečnosti	180
13.3	Působení jednotlivých léčebných prostředků	181
13.3.1	Kyselina acetylsalicylová	181
13.3.2	Indometacin a ostatní nesteroidní antirevmatika	182
13.3.3	Antibiotika	182
13.3.4	Ostatní protiinfekční léčebné prostředky	183
13.3.5	Antikoagulancia	184
13.3.6	Antiepileptika	184
13.3.7	Antihypertenziva	185
13.3.8	Ostatní léčebné prostředky	186
13.4	Praktický průvodce	186
13.4.1	Přehled doporučených léků v těhotenství	187
13.4.2	Rady těhotným při léčbě „banálních“ infekcí a stavů v průběhu těhotenství	188
13.5	Léčivé bylinky v těhotenství	191
14	Očkování v těhotenství	196
14.1	Živé virové vakcíny	196
14.1.1	Vakcína proti spalničkám, příušnicím a zarděnkám	196
14.1.2	Vakcína proti dětské přenosné obrně	197
14.1.3	Vakcína proti žluté zimnici	197
14.1.4	Vakcína proti planým neštovicím	197
14.2	Inaktivované virové vakcíny	198
14.2.1	Vakcína proti virové hepatitidě typu A	198
14.2.2	Vakcína proti virové hepatitidě typu B	198
14.2.3	Vakcína proti chřipce	198
14.2.4	Vakcína proti dětské obrně	198
14.2.5	Vakcína proti klíšťové encefalitidě	199
14.2.6	Vakcína proti japonské encefalitidě	199
14.2.7	Vakcína proti vzteklině	199
14.3	Živé bakteriální vakcíny	199
14.3.1	Vakcína proti tuberkulóze	199

14.3.2	Vakcína proti břišnímu tyfu.	199
14.4	Inaktivované bakteriální vakcíny	200
14.4.1	Vakcína proti choleře	200
14.4.2	Vakcína proti hemofilovým nákazám	200
14.4.3	Vakcína proti pneumokokové pneumonii	200
14.4.4	Vakcína proti meningokokové meningitidě	200
14.4.5	Vakcína proti břišnímu tyfu.	200
14.4.6	Vakcína proti tetanu.	200
14.4.7	Vakcína proti záškrtu	201
14.4.8	Vakcína proti dávivému kašli	201
14.5	Vakcinace proti lidským papilomavirům	201
15	Pomoc při porodu mimo zdravotnické zařízení	204
15.1	Porodní doby.	204
15.2	Průměrná délka trvání porodních dob	204
15.3	Plodová voda	205
15.4	Chování rodičky	205
15.5	Vedoucí část plodu	206
15.6	Příprava k vlastnímu porodu	207
15.7	Pomoc při vlastním porodu.	207
15.8	Komplikace porodu	210
15.8.1	Prolaps pupečníku.	210
15.8.2	Dystokie ramének	211
15.8.3	Porod koncem pánevním	211
15.8.4	Předporodní krvácení	213
15.8.5	Poporodní krvácení	213
15.8.6	Předčasný porod.	214
15.9	První ošetření novorozence.	214
16	Vybrané patologie v šestinedělí	216
16.1	Krvácení v šestinedělí.	216
16.2	Puerperální infekce	217
16.2.1	Infikovaná porodní poranění (perineum, vulva, pochva, laparotomické rány)	218
16.2.2	Endometritis puerperalis	218
16.2.3	Sepsis puerperalis	218
16.3	Cévní komplikace v šestinedělí.	219
16.4	Onemocnění prsů v šestinedělí	219
16.4.1	Retentio lactis	219
16.4.2	Poranění bradavek	219
16.4.3	Mastitis puerperalis	221

16.4.4	Zástava laktace	221
16.5	Jiné patologické stavy v šestinedělí	221
16.6	Poruchy psychiky	222
17	Pracovní neschopnost, mateřská dovolená a pracovněprávní ochrana těhotné ženy	223
17.1	Pracovní neschopnost	223
17.2	Mateřská dovolená	224
17.3	Pracovněprávní ochrana těhotné	225
	Literatura	226
	Přehled použitých zkratk	231
	Annotation	234
	Rejstřík	235